

Karlstads universitet
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Karl Weigelt
08-563 087 33
karl.weigelt@hsv.se

Beslut
2012-06-26
Reg.nr 641-3508-12

Begäran om omprövning av Högskoleverkets beslut om examenstillstånd

Högskoleverkets beslut

Högskoleverkets beslut att inte ge Karlstads universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen i undervisningsämnet idrott och hälsa står fast.

Ärendet

Högskoleverket beslutade den 12 juni 2012 att inte ge Karlstads universitet tillstånd att utfärda ämneslärarexamen med inriktning mot undervisning i grundskolans årskurs 7-9 i undervisningsämnet idrott och hälsa. Samma dag beslutade även verket att inte ge universitetet tillstånd att utfärda motsvarande examen med inriktning mot undervisning i gymnasieskolan (reg.nr 641-5525-11).

Rektor för Karlstads universitet har anfört i ett e-brev till universitetskanslern att ett misstag har blivit begånget. Hon har bett verket gå igenom ärendet och den jämförelsen som gjorts vad gäller lärarkompetens inom det humanbiologiska området mellan Karlstads universitet och de lärosäten som tidigare har fått examenstillstånd. Rektor har anfört bl.a. följande. Det Karlstads universitet faller på är en enda sak, nämligen att man uppfattar att universitetet har begränsad idrottsvetenskaplig kompetens inom det naturvetenskapliga humanbiologiska området. De andra parametrarna och förutsättningarna bedöms som tillfredsställande. Det är ytterst ovanligt att man ”fäller” utbildningen när endast en av parametrarna eller förutsättningarna brister. Det humanbiologiska området innefattar endast cirka 15 högskolepoäng, vilket är samma nivå som för de andra utbildningarna i landet – undantaget Linnéuniversitetet som ligger högre. Universitetets lärarkompetens inom samtliga andra områden bedöms vara god eller tillfredsställande. Två lärosäten som tidigare har fått examenstillstånd, Umeå universitet och Örebro universitet, angav överhuvudtaget inte vilken kompetens man har inom just detta område. Av Karlstads universitets ansökan framgår att universitetet vid ansökningstillfället hade mer

kompetens inom området än de lärosäten som fick examenstillstånd – undantaget Linnéuniversitetet som ligger högre. Av universitetets ansökan framgår också att rekryteringar pågick, och dessa rekryteringar har fallit väl ut. Vidare har den enda adjunkten som arbetar inom den humanbiologiska delen disputerat, vilket innebär att universitetet endast har disputerade lärare inom humanbiologiska området. Detta gäller inte för något av de lärosäten som fått examenstillstånd.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket har uppfattat rektors brev som att universitetet begär omprövning av verkets beslut. Verket gör följande bedömning.

Högskoleverket anser inte att ett misstag begåtts eller att Karlstads universitets ansökan bedömts hårdare än andra lärosätens ansökningar. Verket har upprätthållit en mycket hög grad av konsekvens i de senaste årens prövningar av tillstånd för ämneslärarexamen.

Högskoleverket har med hjälp av sakkunniga genomfört en mycket noggrann granskning av Karlstads universitets ansökan. Med tanke på att detta var tredje gången som Karlstads universitet ansökte om tillstånd för idrott och hälsa har verket varit mycket mån om att få en klar bild av de förändringar som genomförts. Verkets uppfattning är att försöken att åtgärda de brister som tidigare ådagalagts inte varit tillräckliga och inte har gått till botten med problematiken.

Högskoleverket står därför fast vid sin bedömning. Verket vill särskilt framhålla vikten av att det bland de lärare som ansvarar för undervisningen inom ett område finns lärare som har relevant vetenskaplig kompetens inom just detta område (i detta fall humanbiologi med relevans för idrott och hälsa). Man kan inte kompensera för brist på sådan specifik kompetens genom att använda lärare som visserligen är vetenskapligt kompetenta inom andra områden, men som egentligen inte har erkänd vetenskaplig kompetens inom det relevanta området. Att man är disputerad eller bedriver forskning inom ett ämne innebär inte att man automatiskt också kan anses som vetenskapligt kompetent inom alla andra ämnen som man grundläggande akademiska eller erfarenhetsbaserade kunskaper inom. Man kan inte endast räkna antalet disputerade, utan man måste också se till den specifika vetenskapliga kompetensen och hur den tas till vara i hela utbildningens planering och genomförande.

Med anledning av det som rektor för Karlstads universitet har anfört vill verket också göra ett par allmänna kommentarer angående förutsättningarna för denna typ av bedömning.

Även om det naturligtvis är så att varje bedömning av en utbildning i relation till gällande regelverk aktualiserar en uppsättning mer eller mindre bestämda normer,

regler och ”ribbor” handlar en sådan bedömning dock alltid om en tolkning och tillämpning av regelverket i relation till ett enskilt fall, vilket innebär en avvägning av olika aspekter och kriterier i relation till mer eller mindre unika omständigheter. Därför måste man vara försiktig med att göra förenklade jämförelser med avseende enskilda kriterier.

Vissa aspekter och kriterier är viktigare än andra. Det finns många exempel på att brister i den vetenskapliga kompetensen inom centrala områden av ämnet eller inom ämnesdidaktiken varit avgörande för den samlade bedömningen. Det handlar dock alltid om en bedömning som måste göras i ljuset av hur olika delar ingår i en mer eller mindre starkt sammanhängande helhet.

Verkets bedömning har utgått från all den information som gjorts tillgänglig av Karlstads universitet i ansökan och vid intervjun.

Högskoleverket finner sammanfattningsvis att det inte har framkommit skäl att ändra verkets beslut. Besluten står därför fast.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Lars Haikola efter föredragning av utredaren Karl Weigelt i närvaro av avdelningschefen Maria Sundkvist. I ärendets beredning har även verksjuristen Mikael Herjevik och utredaren Viveka Persson deltagit.

Lars Haikola

Karl Weigelt